

az-Zakah

- En Teologisk Studie utifrån Koranen och Sunnah

Inledning

Zakah (الزكاة) är islams andra pelare efter bönen och utgör en av de mest centrala institutionerna i den muslimska livsordningen. Den är inte enbart en ekonomisk skyldighet, utan en teologisk, moralisk och samhälllig princip som renar själen, renar egendomen och renar samhället. Koranen och Sunnah framställer Zakah som en nödvändig komponent i tron, och dess etablering är en av de tydligaste markörerna för en levande och rättfärdig ummah.

1. Zakah i Koranen

Koranen nämner Zakah över 30 gånger, ofta i direkt koppling till bönen. Detta visar att Zakah inte är en sekundär handling, utan en grundläggande del av islams struktur.

1.1. Zakah som rening och tillväxt

Gud säger:

{ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا }

"Ta av deras egendom en allmosa som renar dem och gör dem

välsignade.” (al-Tawbah 9:103)

Här framträder två centrala teologiska dimensioner:

- **tathir** – rening av själen från girighet och av egendomen från orättmätighet
- **tazkiyah** – tillväxt, välsignelse och andlig förädling

Ordet *zakah* i sig betyder både rening och tillväxt.

1.2. Zakah som tecken på sann tro

Gud säger:

{وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ}

”Och av det Vi har försett dem med spenderar de.” (al-Baqarah 2:3)

Detta är en av de första beskrivningarna av de troende i Koranen. Tron manifesteras genom att man ger.

1.3. Zakah som samhällelig rättvisa

Gud säger:

{...إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ}

”Allmosorna är endast för de fattiga, de nödställda...” (al-Tawbah 9:60)

Här definieras Zakah som en **rättighet**, inte en gåva. Den tillhör de behövande, och den rike är endast förvaltare av det Gud gett honom.

2. Zakah i Profetens Sunnah

Profeten ﷺ förklarade Zakahs praktiska och teologiska dimensioner.

2.1. Zakah som pelare i religionen

Profeten ﷺ sade:

”Islam är byggt på fem...”

...och nämnde Zakah som en av dessa pelare.

(al-al-Bukhari och Muslim)

2.2. Zakah som skydd mot straff

Profeten ﷺ sade:

"Ingen egendom som blandas med Zakah går förlorad."
(al-Tabarani)

Detta visar att Zakah inte minskar rikedom – den skyddar den.

2.3. Zakah som moralisk rening

Profeten ﷺ sade:

"Skydda er från elden även med en halv dadel."
(al-al-Bukhari och Muslim)

Detta visar att givandet är en väg till frälsning, oavsett mängd.

3. Vad innebär det att *etablera* Zakah?

Precis som med bönen använder Koranen uttrycket إيتاء الزكاة – att *ge* Zakah, inte bara att "betala" den. Etablering innebär tre nivåer:

3.1. Den juridiska etableringen

- att beräkna Zakah korrekt
- att ge den vid rätt tidpunkt
- att ge den till de kategorier Gud bestämt
- att ge den från tillgångar som uppnått *nisab* och *hawl*

3.2. Den andliga etableringen

- att ge med uppriktighet
- att ge utan att skada mottagaren med ord eller attityd
- att ge med glädje och tacksamhet
- att se Zakah som en rättighet, inte en förlust

Gud säger:

{لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ}

"Ni når inte fromhet förrän ni ger av det ni älskar." (Al 'Imran 3:92)

3.3. Den samhälleliga etableringen

Zakah är inte en privat fromhetshandling – den är en **institution**. När den etableras:

- minskar fattigdom
- stärks social sammanhållning
- förhindras ekonomisk koncentration
- skapas ekonomisk cirkulation
- stärks ummahns solidaritet

Profeten ﷺ byggde en stat där Zakah var en offentlig struktur, inte en individuell frivillighet.

4. Konsekvenserna av att försumma Zakah

Koranen beskriver hårt straff för dem som vägrar Zakah:

{وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ... فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ}

"De som samlar guld och silver... ge dem budskapet om ett smärtsamt straff." (al-Tawbah 9:34)

Profeten ﷺ sade:

"Den som Gud gett rikedom men som inte ger dess Zakah – hans rikedom kommer på Domedagen som en skallös orm som slingrar sig runt honom."
(al-al-Bukhari)

Detta visar att Zakah inte är en frivillig handling, utan en **skyldighet med teologisk tyngd**.

5. Zakahs teologiska visdomar

Zakah är inte enbart en ekonomisk mekanism. Den är:

5.1. En rening av själen

Den bryter girighet, själviskhet och materialism.

5.2. En rening av egendomen

Den tar bort det som är orent eller skadligt i rikedom.

5.3. En rening av samhället

Den skapar balans, rättvisa och solidaritet.

5.4. En manifestation av tawhid

Den visar att människan erkänner Gud som den verkliga givaren av all rikedom.

Slutsats

Zakah är en av islams mest centrala institutioner. Den:

- renar själen
- renar egendomen
- renar samhället
- stärker tron
- stärker ummahns sammanhållning
- och är en av de tydligaste markörerna för en levande islamisk livsordning

Att *etablera* Zakah är därför inte en ekonomisk detalj, utan en teologisk skyldighet som uttrycker människans underkastelse inför Gud och hennes ansvar gentemot skapelsen.

KORANEN & SUNNAH

- [Att Följa Sunnah: Vägen till Islamisk Enhet och Andlig Trygghet](#)
- [Dygden av att följa Sunnah – En islamisk påminnelse från de klassiska lärda](#)
- [Ingen Sunnah utan Jamā'ah – Ingen Jamā'ah utan Sunnah](#)
- [Den ärofyllda ställningen för den som följer Sunnah](#)
- [Sunnahs grundprinciper](#)
- [Sunnahs plats i Islam – varför vi inte kan klara oss utan den](#)
- [Handlingar som upphäver en individens Islam](#)
- [Mänsklighetens akuta behov av denna religion](#)
- [Tawfiq kommer endast från Allah](#)
- [Det onda kan aldrig tillskrivas Allah](#)